

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av undervisningens kvalitet i
resursskolor i Igelbäckskolan i Sundbybergs kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Igelbäckskolan. Syftet med denna tematiska kvalitetsgranskning är att granska undervisningens kvalitet i resursskolor i årskurserna 4–9.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som har tagits fram för granskningen (se bilaga 3). Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer; hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Igelbäckskolan i följande utsträckning:

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?

Eleverna ges i hög utsträckning en målfokuserad och stimulerande undervisning.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?

Eleverna ges i flera delar en undervisning som möter deras stödbehov, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver ytterligare anpassa arbetsuppgifter utifrån elevernas olika behov och förutsättningar.

I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Undervisningen präglas i flera delar av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver i högre omfattning göra eleverna medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **8 april 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:9816) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning. Varje frågeställning innehåller dessutom en motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i observationer, intervjuer med elever, lärare, annan personal och rektorn samt inhämtad information.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?

Inom denna frågeställning granskas om undervisningen utgår från läroplanens kunskapsmål och om lärarna tydliggör för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment. Vidare granskas om undervisningen består av en variation av aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer för att stimulera eleverna att lära och utvecklas. Härtill granskas om undervisningen innehåller övningar där eleverna får möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans för att stimulera deras kunskapsutveckling.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna ges i hög utsträckning en målfokuserad och stimulerande undervisning.

Undervisningens mål och syfte

Lärarna tydliggör regelbundet för eleverna undervisningens mål och vilket syfte olika arbetsmoment har. Vid planeringen av arbetsområden preciserar lärarna vilka kunskaper som eleverna ska utveckla. De förklarar även för eleverna vad de ska lära sig, hur de ska arbeta, och varför kunskapen är viktig. Lärarna använder elevernas vardag och intressen som ingångar till varför kunskapen är viktig för dem. För att beskriva syftet med olika arbetsmoment och hur dessa bidrar till målen för arbetsområdet konkretiserar lärarna detta både genom muntlig information och genom att visualisera målen på ett individanpassat sätt. Lärarna ser till att lektionerna innehåller moment där eleverna reflekterar över vad de har lärt sig i relation till undervisningens mål och syfte.

Variation i undervisningen

Undervisningen består av en variation av olika aktiviteter, uppgifter och arbetsformer som är väl avvägda efter elevernas behov och förutsättningar. Lärarna varierar undervisningen genom att använda arbetssätt såsom samtal och diskussion, film, arbetshäfte, böcker och laborativa moment. Lärarna ser även till att undervisningen, utifrån elevernas olika behov och förutsättningar, innehåller en variation av arbetsformer, exempelvis arbete enskilt, i par och i grupp. Lärarna planerar och genomför undervisningen så att det finns en avvägd balans mellan olika arbetsmoment utifrån den kunskap de har om elevernas olika behov och förutsättningar. Exempelvis använder lärarna korta genomgångar med gruppsamtal, som är intresseväckande och väl balanserade utifrån tidsomfång, som därefter följs av enskilt arbete kombinerat med styrda pauser. Lärarna arbetar medvetet med att ge eleverna möjlighet att öva sig på att arbeta på olika sätt, till exempel genom modellering, att lyssna själv och lyssningsläsa. Eleverna erbjuds vissa varierade sätt för att visa sina kunskaper, däribland muntliga och skriftliga redovisningar med olika grad av vuxenstöd, utifrån det som fungerar bäst för respektive elev.

Undervisningen innehåller ofta planerade övningar som ger eleverna möjlighet att reflektera över, och gemensamt diskutera, olika frågeställningar. Eleverna får möjlighet att diskutera olika frågor och dilemman i flertalet ämnen. Lärarna stödjer eleverna i att delta i samtal och att våga uttrycka sina åsikter utifrån exempelvis etiska dilemma inom skolans värdegrundsarbete. Detta gör lärarna bland annat genom tydliga ordningsregler, uttalade förväntningar på varandra, såsom att alla ska komma till tals. Eleverna beskriver att lärarna skapar ett gott klassrumsklimat genom att främja relationer mellan elever samt värna om relationen mellan elever och lärare, vilket gör att alla elever vågar uttrycka vad de tycker.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?

Inom denna frågeställning granskas om arbetssätt och arbetsuppgifter i såväl planering som genomförande är anpassade till elevernas förutsättningar och stödbehov. Vidare granskas om eleverna ges ett aktivt och individanpassat lärarstöd för att de ska förstå, komma i gång med sitt skolarbete och bibehålla sitt engagemang. Härtill granskas om undervisningen har en tydlig struktur med förutsägbarhet för eleverna, för att de ska veta vad de kan förvänta sig av undervisningen och vad som förväntas av dem men också om det finns flexibilitet och beredskap att ställa om undervisningen vid behov.

Skolinspektionen bedömer följande: Eleverna ges i flera delar en undervisning som möter deras stödbehov, men utvecklingsområden finns.

Anpassning och lärarstöd i undervisningen

Lärarna anpassar i begränsad omfattning arbetsuppgifter efter elevernas individuella förutsättningar och behov. Inför elevernas skolstart på resursskolan får personalen information om elevernas förutsättningar och behov från eleverna själva, vårdnadshavare och den avlämnande skolenheten. Enligt lärarna är de väl medvetna om att elevernas behov inte alltid yttrar sig i samma omfattning eller på samma sätt på resursskolan som på tidigare skolenhet, och därför är det av stor vikt för dem att lära känna eleverna och skapa relationer. Lärarna uppger att de har insikt i elevernas kunskaper och behov och planerar undervisningen utifrån denna. Lärarna har en planering så att samtliga elever kan delta, och anpassar exempelvis frågor utifrån individens behov vid gemensamma genomgångar. Vissa lärare anpassar även arbetsuppgifter utifrån enskilda elevers behov av utmaningar och stöd, exempelvis genom att skapa individuella uppgifter i digitala lärprogram. Samtidigt förekommer undervisning där elever, trots lärarnas kännedom om deras förutsättningar och behov, får arbetsuppgifter som ibland är alltför svåra eller inte tillräckligt utmanande. Enligt rektorn har lärarna utmaningar med att anpassa material och uppgifter efter elevernas olika kunskapsnivåer och förmågor.

Lärarna utformar och ger eleverna ett visst anpassat stöd i skolarbetet. Lärarna har god kännedom om elevernas behov av stöd i undervisningen. Lärarna använder generella pedagogiska stödstrukturer, såsom visuellt

stöd, tidshjälpmedel, checklistor och digitala program, för att eleverna ska komma igång och bibehålla fokus på uppgiften. Lärarna och resurspedagogerna stödjer eleverna genom enskilda samtal under lektionerna, där de exempelvis säkerställer att eleverna har förstått uppgifterna, ger eleverna återkoppling på deras arbete och uppmuntrar deras insatser. Det framkommer dock att samverkan mellan lärarna och resurspedagogerna är begränsad, vilket innebär att inte all personal har kännedom om vilket stöd som eleverna behöver. Därför blir stödet inte alltid tillräckligt behovsanpassat.

Struktur i undervisningen

Undervisningen är utformad utifrån en tydlig struktur som möter elevernas behov av förutsägbarhet och som även rymmer flexibilitet. Det finns en tydlig ordning och struktur för hur skoldagen inleds samt hur lektioner startar, vilka gemensamma moment som lektionerna ska beröra samt hur lektionerna ska avslutas. Enligt eleverna vet de vad som ska hända under skoldagen och enskilda lektioner utifrån den information som visas på tavlan och genom det personalen berättar. Eleverna får även information om avvikelser från det ordinarie schemat. En strategi som används i samtliga klasser för att få information om varje elevs dagsform är "tempen", vilket är ett visuellt stöd där eleverna "checkar in" och skattar sin dagsform samt placerar sitt namn på temperaturskalan. Det ger lärarna och resurspedagogerna information för att kunna ställa om undervisningen utifrån enskilda elevers aktuella behov, exempelvis genom att justera kravnivån för aktuell lektion. Eleverna flyttar sitt namn på temperaturskalan under skoldagen, vilket ger personalen en indikation på hur skoldagen utvecklas för respektive elev och möjliggör ytterligare anpassningar av undervisningens innehåll. Exempelvis anpassar lärarna omfånget av elevernas arbetsuppgifter utifrån deras dagsform.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver ytterligare anpassa arbetsuppgifter utifrån elevernas olika behov och förutsättningar.

Motivering till utvecklingsområdet är att lärarna till viss del anpassar arbetsuppgifter för elevgruppen som helhet, men att anpassningarna inte fullt ut möter elevernas individuella behov av utmaningar och stöd. Skolinspektionen ser därmed en risk för att den undervisning som eleverna möter inte fullt ut ger de enskilda eleverna möjlighet att utvecklas så lång som möjligt. Det finns även en risk att eleverna tappar motivationen och uppfattar undervisningen mindre meningsfull.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna, under rektorns ledning, kartlägger de nuvarande anpassningarna av arbetsuppgifter samt identifierar vilka stödbehov som är svåra att möta i dagsläget. Förslagsvis kan det även i kartläggningen ingå att ta reda på vad som föranleder svårigheterna att möta behoven, exempelvis i relation till hur verksamheten är organiserad. Med utgångspunkt i så väl kartläggningen som lärarnas och resurspedagogernas kunskap om de enskilda elevernas behov kan lärarna sedan planera och utarbeta ytterligare anpassningar av arbetsuppgifter för att möta enskilda elevers behov av både stöd och utmaningar.

I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Inom denna frågeställning granskas om det i undervisningen förmedlas höga förväntningar på eleverna samt om det förekommer inslag som avser att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Vidare granskas om eleverna ges stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor i syfte att främja tron på den egna kapaciteten. Härtill granskas om eleverna regelbundet involveras i undervisningens utformning utifrån sina förutsättningar, ålder och mognad i syfte att främja aktivt engagemang.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen präglas i flera delar av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang, men utvecklingsområden finns.

Arbete med motivation och lärande i undervisningen

Det förekommer inslag i undervisningen som avser att stärka elevernas självförtroende samt motivation och lärarna förmedlar sina förväntningar i undervisningen. Lärarna arbetar aktivt med att skapa en lärmiljö som är

trygg och respektfull genom att exempelvis skapa gemensamma förhållningssätt som också efterlevs. Lärarna arbetar också medvetet med att alla elever ska bli sedda och stärkta som personer. Detta gör lärarna genom att lyfta fram sociala framsteg likväl som kunskapsutveckling. Härtill ger lärarna dagligen positiv återkoppling till eleverna genom att berömma deras arbetsinsats, både enskilt och i grupp. Lärare strävar efter att ta vara på elevernas intresse och framtidsplaner genom att väva in dem i undervisningen. Samtliga lärare framför vad de förväntar sig för lärande på respektive lektion och att eleverna ska lyckas. Lärarna förmedlar att alla elever kan utvecklas och använder exempelvis begrepp som att eleverna ska bli säkrare på ett område istället för att eleverna ska kunna ett område.

Lärarna ger endast till viss del eleverna stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor. Genom dialog med elever, i samband med undervisningen och formella samtal såsom utvecklingssamtal, ger lärarna eleverna återkoppling på deras utveckling. Exempelvis återkopplar lärarna till eleverna hur deras läsförmåga har utvecklats över tid. Det finns även lärare som introducerar och låter eleverna prova nya arbetssätt att ta sig an arbetsuppgifter och därigenom ge dem möjlighet att reflektera över vad som passar dem bäst utifrån sina styrkor och utmaningar. Lärarna uppmuntrar även eleverna till att reflektera över sitt behov av återhämtning och där eleverna, med stöttning av personal, över tid blir mer medvetna om sina behov. Trots att lärarna uppger att de ger eleverna möjlighet att reflektera över vad de har lärt sig i undervisningen är detta inte tydligt för eleverna. Eleverna säger att lärarna ger dem återkoppling på deras arbetsprestation men inte på vad de har lärt sig eller vad de kan utveckla vidare. De beskriver också att lärarna inte är tillräckligt tydliga med vad eleverna behöver träna mer på i varje ämne.

Elevers involvering i undervisningen

Lärarna involverar eleverna i undervisningen. Lärarna tar reda på elevernas synpunkter om både arbetssätt och innehåll i undervisningen. Det sker systematiskt, dels genom enkäter och formella samtal såsom utvecklingssamtal och mentorstid, dels genom spontana samtal i grupp och individuellt. Exempelvis ingår utvärdering som en del i den gemensamma lektionsstrukturen, där lärare frågar eleverna vad de tycker om lektionens upplägg. Lärarna tar elevernas synpunkter i beaktande vid den fortsatta planeringen av undervisningen. Exempelvis justerar lärare längden på genomgångar i grupp utifrån elevers åsikter. Vissa lärare har även övergått

från att använda digitala presentationer till att förmedla lektionens innehåll genom att rita på tavlan, detta utifrån elevernas önskemål. Enligt eleverna har de möjlighet och vågar framföra åsikter om lärarnas undervisning, och lärarna tar hänsyn till deras synpunkter även om vissa elever beskriver att lärarna ibland glömmer bort det som framförts.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna behöver i högre omfattning göra eleverna medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärarna inte synliggör elevernas lärande och förmågor i tillräcklig utsträckning. Medvetenhet om det egna lärandet kan ha stor betydelse för elevernas förutsättningar att lära, liksom deras tro på sin förmåga att klara skolan.

Skolinspektionen rekommenderar därför att alla lärare, under rektorns ledning, diskuterar olika metoder för att medvetandegöra eleverna, med utgångspunkt i de olika behov eleverna har. Förslagsvis kan arbetet börja med att rektorn tillsammans med lärarna samlar in och sprider den kunskap som redan finns i personalgruppen för hur de konkret kan göra för att samtala med eleverna om deras förmågor och lärande. Därefter kan gemensamma arbetssätt prövas och utvärderas för att se om dessa leder till att elevernas medvetenhet om sitt lärande och sina förmågor ökar. I detta forum kan lärarna även utveckla metoder för hur samtal om olika former av lärande kan genomföras och utvärderas tillsammans med eleverna, för att synliggöra att lärande kan ske på olika sätt. I sammanhanget vill Skolinspektionen påpeka att det är ett långsiktigt arbete, som behöver bli en återkommande, naturlig del av undervisningen.

På Skolinspektionens vägnar

X Camilla Adler

Camilla Adler
Beslutsfattare
Signerat av: Camilla Adler

X Sandra Andersson

Sandra Andersson
Föredragande
Signerat av: Sandra Andersson

I handläggningen av ärendet har även enhetschef Fredrik Nellemo deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800) och skolförordning (2011:185)

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 10 § skollagen framgår att i all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Enligt 1 kap. 11 § skollagen ska det för varje skolform och för fritidshemmet gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

Av 10 kap. 8 § skollagen framgår att en kursplan ska gälla för varje ämne.

Av 9 kap. 1 § skolförordningen framgår att läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § i sistnämnda förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier.

Enligt 3 kap. 2 § skollagen ska alla barn och elever i samtliga skolformer ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

Av 3 kap 7 § skollagens fjärde och femte stycket framgår att det vid skolenheter där utbildningen är begränsad till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskolor) gäller att varje elev vid resursskolan ska ges särskilt stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. Enligt 9 § ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges sådant särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår att det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Enligt 4 kap. 9 § skollagen ska barn och elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

Av 10 kap 31 a § skollagen framgår att en kommun får begränsa utbildningen vid en viss skolenhet till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). Kommunen ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Kommunen beslutar om placering av en elev vid en resursskola, efter ansökan av elevens vårdnadshavare. Ansökan får även göras av elevens rektor, om eleven är placerad vid en av kommunens skolenheter och elevens vårdnadshavare medger det. Om det inte finns plats för alla sökande ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras.

Av 10 kap 31 b § skollagen framgår att placeringen vid resursskolan regelbundet ska följas upp och utvärderas. En elev har rätt att gå kvar vid resursskolan så länge eleven är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder. Om elevens vårdnadshavare begär att placeringen vid resursskolan ska upphöra ska eleven placeras vid en annan av kommunens skolenheter enligt 30 §.

Av 10 kap. 35 § skollagen framgår att en fristående grundskola ska vara öppen för alla elever som har rätt till utbildning i grundskolan. Utbildningen får dock begränsas till att avse elever som är i behov av särskilt stöd (resursskola). Huvudmannen för en resursskola ansvarar för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation. Om det inte finns plats för alla sökande till en viss resursskola ska ett urval göras. Vid urval ska de elever som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder prioriteras. Huvudmannen behöver inte ta emot eller ge fortsatt utbildning åt en elev om hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för eleven enligt 39 § tredje stycket.

Enligt 5 kap. 2 § skolförordningen ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av den inledande delen av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning) framgår bland annat att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper. Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla. Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma

deras föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.

Vidare framgår det av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter) att skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan. Undervisningen ska utveckla elevernas förmåga att ta ett personligt ansvar. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Skolan ska också enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag) stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolans uppdrag att främja lärande förutsätter en aktiv diskussion i den enskilda skolan om kunskapsbegrepp, om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden och om hur kunskapsutveckling sker. Olika aspekter på kunskap och lärande är naturliga utgångspunkter i en sådan diskussion. Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper.

Av läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper) framgår vidare att skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola bland annat kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt och ansvarsfullt sätt, kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden samt kan lära, utforska och arbeta både självständigt och

tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former. Vidare framgår det av riktlinjerna avseende kunskaper att alla som arbetar i skolan bland annat ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Vidare ska lärare bland annat ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande, stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan, ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel, stimulera, handleda och ge extra anpassningar eller särskilt stöd till elever som har svårigheter samt organisera och genomföra arbetet så att eleven därigenom utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Enligt läroplanen för grundskolan (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Vidare framgår det att skolans mål är att varje elev genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina förutsättningar, bland annat tar ansvar för sitt lärande samt successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Lärare ska också bland annat utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan, svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll, se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad och svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer samt tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Enligt läroplanen (Lgr 22, 2.6 Skolan och omvärlden) ska eleverna få en utbildning av hög kvalitet i skolan.

Bilaga 2: Genomförande

Bakgrundsuppgifter

Granskningen genomförs i 30 skolor runt om i landet, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Igelbäckskolan i Sundbybergs kommun³ ingår i granskningen. Enligt uppgifter från rektor går 36 elever i årskurs 4–9 på skolenheten. Skolinspektionen besökte Igelbäckskolan den 4 september. Besöket genomfördes av utredarna Sandra Andersson och Fredrik Nellemo

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- Fyra lektionsobservationer motsvarande 130 minuter
- Två gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med övrig personal
- En gruppintervju med lärare
- En intervju med rektor och biträdande rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla skolor som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras vårterminen 2026.

Bilaga 3: Utgångspunkter

Granskningen syfte

Syftet är att granska undervisningens kvalitet i resursskolor i årskurserna 4–9. Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Inom granskat område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i *hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns* eller *i låg utsträckning*.

Granskningens frågeställningar

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en målfokuserad och stimulerande undervisning?
2. I vilken utsträckning ges elever i resursskolor en undervisning som möter deras stödbehov?
3. I vilken utsträckning präglas undervisningen i resursskolor av tilltro till elevernas förmågor och stärkande av deras motivation och engagemang?

Kvalitetskriterier

Fokus på kunskapsmålen

Undervisningen utgår från läroplanens kunskapsmål. Det tydliggörs för eleverna vad som är syftet med olika arbetsmoment.

Variation i aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer

Undervisningen består av en variation av aktiviteter, uppgifter och redovisningsformer för att stimulera eleverna att lära och utvecklas.

Övningar för reflektion och diskussion

Undervisningen innehåller övningar där eleverna får möjlighet att reflektera och diskutera tillsammans för att stimulera elevernas kunskapsutveckling.

Aktivt och individanpassat lärarstöd

Eleverna ges ett aktivt och individanpassat lärarstöd för att de ska förstå, komma i gång med sitt skolarbete och bibehålla sitt engagemang.

Struktur med förutsägbarhet och flexibilitet

Undervisningen har en tydlig struktur med förutsägbarhet för eleverna, för att de ska veta vad de kan förvänta sig av undervisningen och vad som förväntas av dem. Undervisningen präglas av flexibilitet och beredskap att ställa om undervisningen vid behov

Anpassning av arbetssätt och arbetsuppgifter

Arbetsätt och arbetsuppgifter är i såväl planering som genomförande anpassade till elevernas förutsättningar och stödbehov

Höga förväntningar, självförtroende och motivation

I undervisningen förmedlas höga förväntningar på eleverna. Det förekommer inslag i undervisningen som avser att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära.

Medvetenhet kring eget lärande och förmågor

I undervisningen ges eleverna stöd för att bli medvetna om sitt eget lärande och sina förmågor i syfte att främja tron på den egna kapaciteten.

Elevers involvering i undervisningens utformning

Eleverna involveras regelbundet i undervisningens utformning utifrån sina förutsättningar, ålder och mognad i syfte att främja aktivt engagemang.